

Cesta k úspěchu

Profesionální handleři v akci

Radost z vítězství k výstavám patří

PŘEDVÁDÍME na výstavách 7.

Výstavy jsou jedním z mnoha koníčků, které si pro sebe lidé vymysleli, a jako takové bychom je měli brát i s jejich pravidly a zvláštnostmi.

K minulému dílu o oblékání bych na základě svých zkušeností ráda přidala ještě jednu kapitolu o speciálních příležitostech. Mám na mysli výstavy výjimečného charakteru, jako jsou světové a evropské, výstavy šampionů v různých zemích, Crufts v Anglii, Westminster v Americe a nově třeba Eukanuba World Challenge v Kalifornii. Zdají se vám nedosažitelné? Nenechte se mýlit svým prvním pocitem. I já jsem mnoho let vzhlížela k účastníkům podobných výstav s nezměrným obdivem a říkala si: „Kéž bych se tam jednou dostala!“ No vidíte, stačí si jen něco hodně přát. Dnes mám doma dva držitele titulu Šampion šampionů, tři tituly Světových vítězů včetně jednoho z Jižní Ameriky, tři Evropské vítěze i bodované umístění na Crufts. Přitom ještě před sedmi roky bych to považovala za zřehla nemožné. Zbývá mi tedy už jen cesta do USA...

Nevšední výstavy

Evropské a světové výstavy se hodně liší úrovní podle toho, kde se konají. V evropských zemích, a zvláště těch střeoevropských, vás asi nic moc nezaskočí. Do kruhu se obléknete podobně jako na mezinárodní výstavu, ale je dobré přitom zohlednit, odkud pochází rozhodčí, který vás bude posuzovat. Američan má v oku

zcela profesionální oblečení i vystavovávání, což pro muže znamená oblek a pro ženy kostým doplněný ponejvíce kratší sukní. Luxusnější provedení oděvu ho nepřekvapí. Naopak, jistě ho rád akceptuje. Angličané jsou zdrženlivější. Chybu neuděláte s usedlejšími barvami a standardními střihy. Hlavně žádné podpatky a extrémní barevné výstřelky! Kultivovaný profesionální vzhled je obvyklý i v Japonsku, Thajsku, Africe a severských státech Evropy. Evropští rozhodčí jsou zvyklí na rozmanitost, které se hranice nekladou, čímž máte při výběru oděvu volnou ruku. Výstavy šampionů jsou záležitostí posledních jedenácti let a v různých

variacích se postupně šíří Evropou. V zemích nám blízkých má tato soutěž vysokou úroveň na Slovensku, kam do finále patří slavnostní oblečení na hranici večerní róby u žen a tmavý oblek či ještě lépe smoking pro pány. V Polsku a Maďarsku se soutěžící převlékají do finálového oděvu, pokud získají BOB nebo pokud se předvedou v některé z večerních finálových soutěží. Jinak volí luxusnější oblečení víceméně standardního typu. Vysoce společenskou úroveň má šampionská soutěž například i ve Finsku. Jakou lačku budeme mít u nás, záleží na nás všech. Vydáte-li se do Anglie na Crufts, počítejte do výstavního kruhu spíše s konzervativním vzhledem. Mě osobně překvapuje, jak málo Angličané vystavují v barevnějším oblečení. Spíše uvidíte odstíny šedé, hnědé a černé a jen tu a tam vzhled kruhu oživí zahraniční účastníci. Třeba se díky nim výstavy v Anglii postupně rozzáří. Jinak je tomu ale ve finálových soutěžích, kde barevné kostýmy a u pánů pěkné obleky slaví úspěch, protože všechna klání přenáší televize BBC. Pokud máte v Anglii alespoň teoretickou šanci získat titul BOB, mějte s sebou v zásobě finálové oblečení, abyste nebyli zaskočení. Mekkou atraktivního oblékání je Amerika a její prestižní výstavy. Tady se finálové soutěže odehrávají v duchu

Atraktivní oblečení na evropské výstavě FCI

opravdové show, čemuž odpovídají blýskavé šaty, halenky, kalhoty, nevšední barvy košil u mužů, smokingy s lakovkami a výrazné večerní líčení u žen. Mnohé dámy rozhodčí byste si tu v nádherných šatech klidně spletli s modelkami z luxusních magazínů. Chcete-li se přiučit přímo u zdroje, podívejte se na stránky www.westminsterkennelclub.org/ na jejich výstavu nebo www.akc.org na akci AKC/Eukanuba National Championship. Videá ze soutěží jsou velkým zážitkem. Vzpomeňte si na moje doporučení a učte se od nejlepších!

Chování vystavovatelů

Součástí všeho, co se na výstavě děje, je i chování vystavovatelů. Zatímco pravidla pro rozhodčí upravuje výstižně výstavní řád FCI i ČMKU, vystavovatelé najdou svá práva a povinnosti převážně ve výstavním řádu ČMKU. Mezi nimi nás bude zajímat odstavec, který uvádí, že vystavovatel má povinnost nenarušit svých chování a nevhodným jednáním průběh výstavy. Souhrnný etický kodex vystavovatelů u nás chybí, ale není problém zaskočit si pro nápady k profesionálům. Zřejmě se shodneme na tom, že správný vystavovatel by měl znát znění výstavních řádů, propozic výstavy a ustanovení uvedených v katalogu. Jejich zněním by se měl řídit podle svého nejlepšího vědomí a svědomí. Vždy by se měl chovat slušně, ideálně tak, aby svým vystupováním dosahoval kvalit profesionála. Měl by být zdvořilý a ve výstavním kruhu by se měl chovat sportovně bez ohledu na dosažený výsledek. Měl by se zdržet veřejných připomínek nebo nadávek k jakémukoliv rozhodnutí rozhodčí-

Soutěž šampionů vyžaduje nevšední šaty

ho. Neměl by kritizovat způsob předvádění ostatních vystavovatelů a pomlouvat kvalitu předváděných psů. Naopak by měl svým chováním podporovat dobré vztahy mezi vystavovateli, chovateli a majiteli. Každý vystavovatel by se měl snažit o stále zdokonalování svého handlerského umění, měl by si doplňovat potřebné vědomosti a snažit se získat co nejvíce zkušeností. Předváděným psům by měl poskytnout maximum odpovídající péče, vlídného zacházení a pozornosti. Asi namítnete, že nejsme v Americe a že ani tam to není v praxi nijak růžové. Souhlasím s vámi v obou bodech, ale... Pokud se mezi profesionálními handlersy děje něco, co by se dít nemělo, čímž myslím rivalitu, závist a naschvály, většinou to nepoznáte ve výstavním kruhu nebo kolem něj. Nikdo nechce riskovat ztrátu dobré pověsti u rozhodčích nebo u svých klientů. Handlersi si to vyřídí někde za větrem a nakonec je spojí důvod, pro který svou práci dělají. Peníze, výdělek a obživa. V krajích českých je v sázce jen pověst toho, kdo se nevhodně chová. Dovolím si štouchnout do vosího hnízda svým názorem. V posledních letech mám za to, že po vzoru akčních televizních filmů je u nás nudná každá výstava, kde se nestane alespoň v jednom v kruhu pozdvižení, díky kterému je o čem mluvit. Obvykle ho vyvolá některá z nechvalně známých osob, z jejichž jmen mají hrůzu pořadatelé i rozhodčí. Ke smůle nás všech se zdá jednodušší takovým drahouškům ustoupit, než je z výstavy vykázat. Do různého řešení se, z obav před možnými

následky, nikomu příliš nechce. A přitom by stačilo tak málo! Dokladem budiž scénka, kterou jsem zažila na zahraniční výstavě. Posuzoval renomovaný zahraniční rozhodčí, v kruhu mezi vystavovateli stál profesionál doprovázený pověstí o temperamentní povaze. Jeho pes byl posouzen, oceněn známkou a rozhodčí poslal handlera jasným gestem na konec řady vystavovatelů. Jenomže známka zjevně neodpovídala představě handlera, který rafnul psa do náruče a s hlasitými projevy nespokojenosti maširoval z kruhu ven. Posuzovatel zachoval chladnou hlavu, zastoupil mu cestu a znovu ho odkázal na určené místo, neboť posuzování třídy ještě neskončilo. Agresivní protesty byly zbytečné a hlavně je rozhodčí ukončil krátkým důrazným připomenutím skutečnosti, že je to on, kdo rozhoduje o průběhu posuzování. Pes skončil zaslouženě na třetím místě s oceněním velmi dobrý a kverulantsky naladěný handler se pokusil s posuzovatelem o výsledek ještě diskutovat. Jsou věci, které se opravdu nemají zkoušet. Rozhodčí se před dotěrným vystavovatelem narovnal, využil svou přirozenou autoritu a klidným, leč zcela nekompromisním způsobem nejen zarazil jeho proslov, ale vykázal ho z kruhu tak, že dotyčný bez zaváhání poslechl. Vzápětí se posuzovatel znovu

Barevně zdrženlivá Anglie - Cruft's

proměnil v milého a laskavého pána. Dodám jen, že po výstavě si oba muži vyříkali, co bylo třeba, protože se znají léta a potkávají se téměř každý víkend po celé Evropě. Ujasnili si své pozice a handlerovi snad na chvíli vychladla hlava. Z toho plyne poučení, že vystavovatelé by se měli za všech okolností chovat slušně, neb proti rozhodnutí rozhodčího není odvolání, a posuzovatelé by se neměli bát využít v kruhu svou autoritu tam, kde je to třeba. Přeji nám všem, abychom se setkali jen s příjemnými vystavovateli, na které budeme rádi vzpomínat.

Libuše Brychtová, www.nabaci.cz

Přátelské objetí handlerů